

Nr 134.

Av herr Pettersson i Dahl m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till allmän bostadsräkning m. m.

För fortsättande av den allmänna bostadsräkningen begär chefen för socialdepartementet i årets statsverksproposition ett anslag på 340 000 kr. för nästa budgetår. På tilläggsstat II till riksstaten för innevarande budgetår äskar departementschefen samtidigt att ytterligare 260 000 kr. skola anvisas för detta ändamål. Hittills har under budgetåren 1945/46—1947/48 riksdagen beviljat sammanlagt 1 835 000 kr. till 1945 års bostadsräkning. Med de i år äskade beloppen stiger summan till 2 435 000 kr., vilket belopp kan befaras stiga ytterligare, då arbetet knappast torde hinna slutföras under förra delen av 1949.

Det kan förtjäna erinras att årets statsrevisorer i sin berättelse anmärkt att någon slutgiltig redogörelse för 1939 års bostadsräkning ännu inte framkommit. Detta synes tyda på att arbetet lagts upp så vidlyftigt, att socialstyrelsen inte förmått slutföra detsamma. En sådan ordning kan inte anses vara tillfredsställande, vilket understryker betydelsen av noggranna förberedelser, innan en omfattande statistik sättes i gång.

Anledningen till att departementschefen begär nya anslag för innevarande och nästa budgetår till bostadsräkningen beror till en viss grad på att bearbetningen av materialet blir mer omfattande än från början förutsatts. Av statsverkspropositionen framgår att totalredovisningen av den till bostadsräkningen knutna specialundersökningen rörande bostadshushållen skall utvidgas utöver vad man antagit, då man gjort upp tidigare kostnadsberäkningar. Medan man tidigare räknat att total redovisning skulle lämnas för orter med ett sammanlagt invånarantal av omkring 1,1 miljoner, föreslår man nu att sådan redovisning bör lämnas för orter med cirka 3,1 miljoner invånare. Även beträffande den totala inkomstredovisningen avseende en rad tätorter vill man företaga en utvidgning mot vad tidigare åsyftats.

Orsaken till de föreslagna utvidgningarna av den statistiska bearbetningen av bostadsräkningen anges vara, att kommunerna numera ålagts större skyldigheter för bostadsförsörjningen. Detta har till följd att s. k. bostadsförsörjningsplaner skola upprättas i kommuner med minst 10 000 invånare. För detta ändamål antas kommunerna behöva en noggrannare hushållsstatistik och inkomststatistik än vad som framkommit vid den generella bearbetningen av 1945 års bostadsräkning. Det kan i och för sig vara sant, men betydelsen och värdet av bostadsförsörjningsplaner få inte

överskattas. Vid uppgörandet av dylika planer måste man röra sig med så många osäkra faktorer, att planer av detta slag aldrig kunna bli fullt tillförlitliga. I själva verket kommer bedömningen av den framtida utvecklingen om näringslivet i kommunerna att bli av den största betydelsen när man gör upp bostadsförsörjningsplaner.

Detsamma gäller också behovet av en noggrannare inkomststatistik, vilken i ännu högre grad än hushållsstatistiken löper risk att bli föråldrad, innan den kommer till praktisk användning. Det torde vara ostridigt att inkomststoppgifter från 1945 inte på något sätt motsvara dagens läge. Detta blir givetvis ännu mycket mera fallet, när denna statistik någon gång under 1949 blir tillgänglig för kommunerna. Det är uppenbar risk att den vid denna tidpunkt förlorat varje aktuellt värde genom stegringen i inkomsterna och försämringen av penningvärdet. Det är givet att statistiska uppgifter även ha ett historiskt värde, men en dylik uppfattning saknar fullständigt relevans i detta fall. Såsom årets statsrevisorer påpekat måste statistiken i främsta rummet tjäna ett praktiskt och aktuellt syfte.

Med stöd av det som ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte besluta, att den i statsverkspropositionen under femte huvudtiteln i punkt 7 föreslagna utvidgningen av bostadsräkningens hushållsstatistik och inkomststatistik icke måtte komma till stånd, och att vederbörande utskott måtte föreslå en motsvarande begränsning av det begärda anslaget till den allmänna bostadsräkningen för budgetåret 1948/49.

Stockholm den 21 januari 1948.

Anders Pettersson,
Dahl.

Axel Rubbestad.

Harald Andersson
i Dunker.

Harald Johnsson
i Skoglösa.

Hj. R. Nilson
i Spånstad.

C. O. Carlsson
i Bakeröd.

Hjalmar Svensson
i Grönvik.

Gustaf Svensson
i Vä.

Nils G. Hansson
i Skegrie.